

Datum: 10 juli 2009

Doorkiesnummer: 070 - 373 8266

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

Bijlagen:

Onderwerp: reactie VGS principeovereenkomst
omgevingsdiensten

Aan de Directieraad VNG
de heer drs. C.J.G.M. de Vet
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

Geachte heer De Vet,

De VGS is op belangrijke onderdelen geen voorstander van overneming van de bereikte principeovereenstemming tussen Rijk, IPO en VNG op 10 juni jl. over de uitvoering van de Wabo en de handhaving en toezicht van VROM-taken. Hoewel er positieve kanten zitten aan het akkoord zitten er volgens de VGS teveel haken en ogen aan het akkoord, respectievelijk is er nog teveel onduidelijkheid om nu in te stemmen. De VNG geeft aan dat er nog geen overeenstemming is over het basispakket van de regionale uitvoeringsdiensten, terwijl minister Cramer op 3 juli een brief heeft gestuurd naar de Tweede Kamer waarin gesproken wordt over een deal met VNG en IPO over juist dit takenpakket. De VNG had tevoren aangegeven graag met de VGS in gesprek te gaan om tot afstemming te komen alvorens met Rijk en IPO zou worden overlegd. Ondanks herhaaldelijk aandringen van onze kant heeft de VNG niets van zich laten horen. Wij betreuren dat niet alleen, overleg had tot een beter resultaat geleid.

Positief

Wij ondersteunen de door het rijk ingezette koers dat de gemeente het loket van de overheid wordt. In die lijn is het vanzelfsprekend dat de gemeente zoveel mogelijk het loket voor de omgevingsvergunning wordt en dat slechts een beperkt aantal taken wordt uitgevoerd door regionale uitvoeringsorganisaties.

Wij onderschrijven de visie van de rijksoverheid – zoals nog eens bevestigd door Minister Ter Horst tijdens het VNG-congres op 10 juni jl. – dat de deregulering van rijkstaken en provinciale taken naar gemeenten verder moet doorgaan. Het past in deze visie dat de uitvoering van het grootste deel van de VROM-taken bij de gemeente blijft. Wij onderschrijven tevens de visie van de vicevoorzitter van de Raad van State dat “decentralisatie moet, tenzij het alleen centraal kan”. Wij kunnen ons – onder voorwaarden – vinden in de overdracht van provinciale bevoegdheden voor hun huidige milieutaken (met uitzondering van provinciale IPPC- en BRZO-bedrijven) aan gemeenten na een overgangperiode van twee jaar. Deze overdracht sluit aan op bovengenoemde ontwikkelingen.

Wij kunnen ons – onder voorwaarden - ook vinden in met de ruimte die gemeenten krijgen om regionale uitvoeringsorganisaties in het leven te roepen die qua omvang en samenstelling aansluiten op de plaatselijke situatie.

Negatief

Wij kunnen echter niet vinden in de overdracht van gemeentelijke milieutaken naar

Postbus 30435
2500 GK Den Haag

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

Telefoon 070 - 373 83 93

Telefax 070 - 363 56 82

www.gemeentesecretaris.nl

E-mail: vg@vng.nl

regionale uitvoeringsorganisaties, zolang niet duidelijk is welke taken een “bovenlokaal karakter” hebben of vallen onder “complexe activiteiten”. Pas wanneer duidelijkheid bestaat over de taken die hier bedoeld worden, kunnen wij ons een mening vormen over de omvang van het basispakket van de uitvoeringsorganisaties. Als onder “bovenlokaal” wordt verstaan wat in de brief van de minister van VROM aan de Tweede Kamer wordt aangemerkt als basistaken voor de regionale uitvoeringsorganisaties dan kunnen wij ons daar niet in vinden. Wij kunnen ons bovendien ook niet voorstellen dat u als VNG zich hierin kunt vinden. U geeft zelf aan dat er geen overeenstemming is over het basispakket. De minister van VROM heeft dan opvallend genoeg een geheel andere opvatting van het akkoord, want zij spreekt van een packagedeal met IPO en VNG, zij het dat deze “op korte termijn nog nader wordt ingevuld en verfijnd”. Om een voorbeeld te geven van wat een onwenselijke centralisatie zou inhouden heeft de minister het over “sloopwerkzaamheden van bedrijven en particulieren”. Het zou, en dit is maar één voorbeeld, bizar zijn dit bij regionale organisaties onder te brengen. Het idee van regionale uitvoeringsorganisaties is ontstaan vanuit het idee van het voorkomen van en bestrijden zware en mobiele, gemeentegrensoverschrijdende milieucriminaliteit. Wij willen opnieuw sterk bepleiten het takenpakket te beperken tot deze categorieën.

Wij kunnen ons als verantwoordelijken voor de uitvoering ook niet vinden in de termijn van één jaar (voor januari 2011) die gemeenten wordt opgelegd om de kwaliteit van hun taken – vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het ruimtelijk domein die de gemeenten in medebewind uitvoeren – op het niveau van de kwaliteitscriteria uit te voeren of om aan te geven op welke wijze gemeenten aan dit niveau gaan voldoen. De kwaliteitscriteria zijn nog niet bekend en dienen nog ontwikkeld te worden. Het is voor gemeenten derhalve onmogelijk de normen die aan de kwaliteit van voornoemde taken worden gesteld af te zetten tegen het niveau waarop deze taken binnen de gemeente worden uitgevoerd. Het is evenzo niet mogelijk nu een inschatting te maken van eventuele activiteiten, tijd en kosten die nodig zijn om aan het beschreven niveau te voldoen. Eerst wanneer de kwaliteitscriteria helder zijn, kunnen gemeenten zich een oordeel vormen over de termijn die redelijkerwijs nodig is om hieraan te kunnen voldoen.

Wij kunnen ons ook niet vinden in het feit dat de provincies vanaf 1 januari 2012 als interbestuurlijk toezichthouder zullen optreden en uit dien hoofde bevoegd worden om gemeenten te dwingen taken die niet aan de kwaliteitscriteria voldoen, over te dragen aan regionale uitvoeringsorganisaties. Ten eerste is het zonder kennis van de kwaliteitscriteria niet mogelijk ons een oordeel te vormen over de haalbaarheid van de termijn waarop aan voornoemde criteria moet worden voldaan (zie voorgaand punt). Ten tweede kan er sprake zijn van conflicterende belangen tussen de provincie als toezichthouder en de provincie als deelnemer in de uitvoeringsorganisatie. Niet duidelijk is welke criteria het rijk zal hanteren bij de beoordeling van de schaal van de regionale uitvoeringsorganisaties. Gesteld wordt dat bij de beoordeling de afstemmingsbelangen van het OM en de politie worden betrokken. Dat is prima, maar deze willen wel de mogelijkheid open gehouden zien dat uitvoeringsorganisaties provinciegrensoverschrijdend worden vormgegeven.

Wij kunnen ons vinden in de overdracht van provinciale bevoegdheden voor hun huidige milieutaken (met uitzondering van provinciale IPPC- en BRZO-bedrijven) aan gemeenten na een overgangperiode van twee jaar als dit betekent dat naast de verantwoordelijkheid ook de uitvoering naar gemeenten overgaat. Gemeenten moeten de keuzemogelijkheid krijgen om (een deel van) deze taken zelf over te nemen. Wij kunnen op dit moment niet overzien of gemeenten na een overgangperiode van twee jaar voldoende geëquipeerd zijn om deze taken over te nemen, zolang niet duidelijk is welke kwaliteitscriteria van toepassing worden op de genoemde milieutaken. Op het moment dat duidelijkheid bestaat over de kwaliteitscriteria kunnen gemeenten in onze ogen pas beoordelen of en zo ja welke stappen nodig zijn om de genoemde milieutaken over te nemen en welke termijn hiervoor nodig is.

